

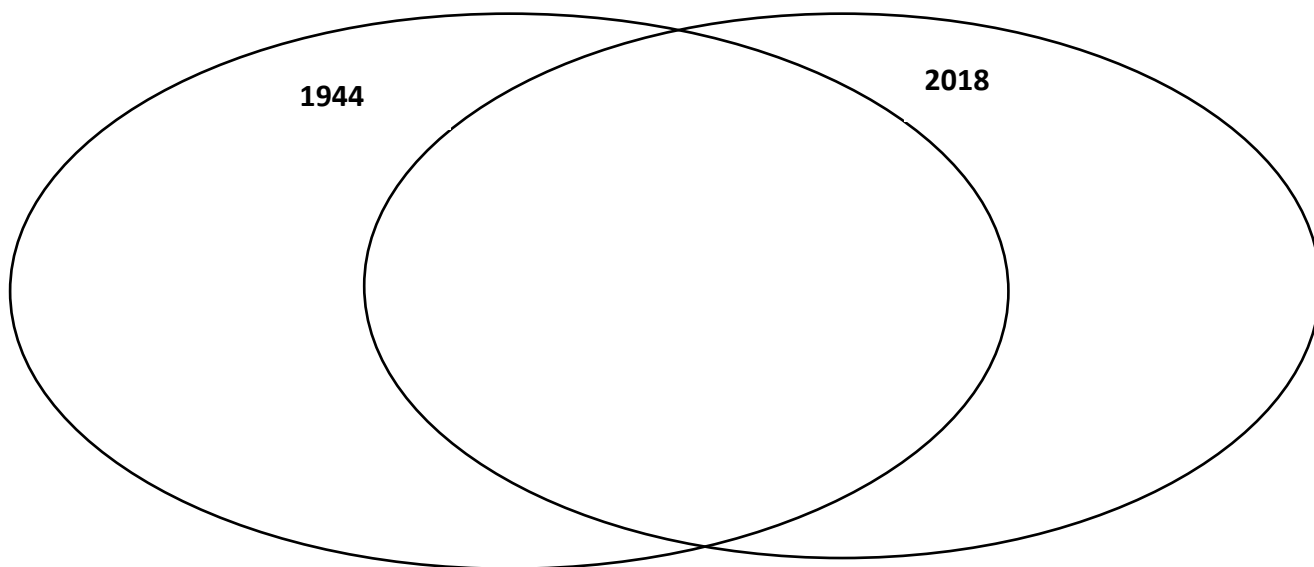
PRACOVNÍ LIST k překládané knize
Labyrint nedokončených setkání
František Tichý, Baobab 2020
Věková kategorie 11–14 let

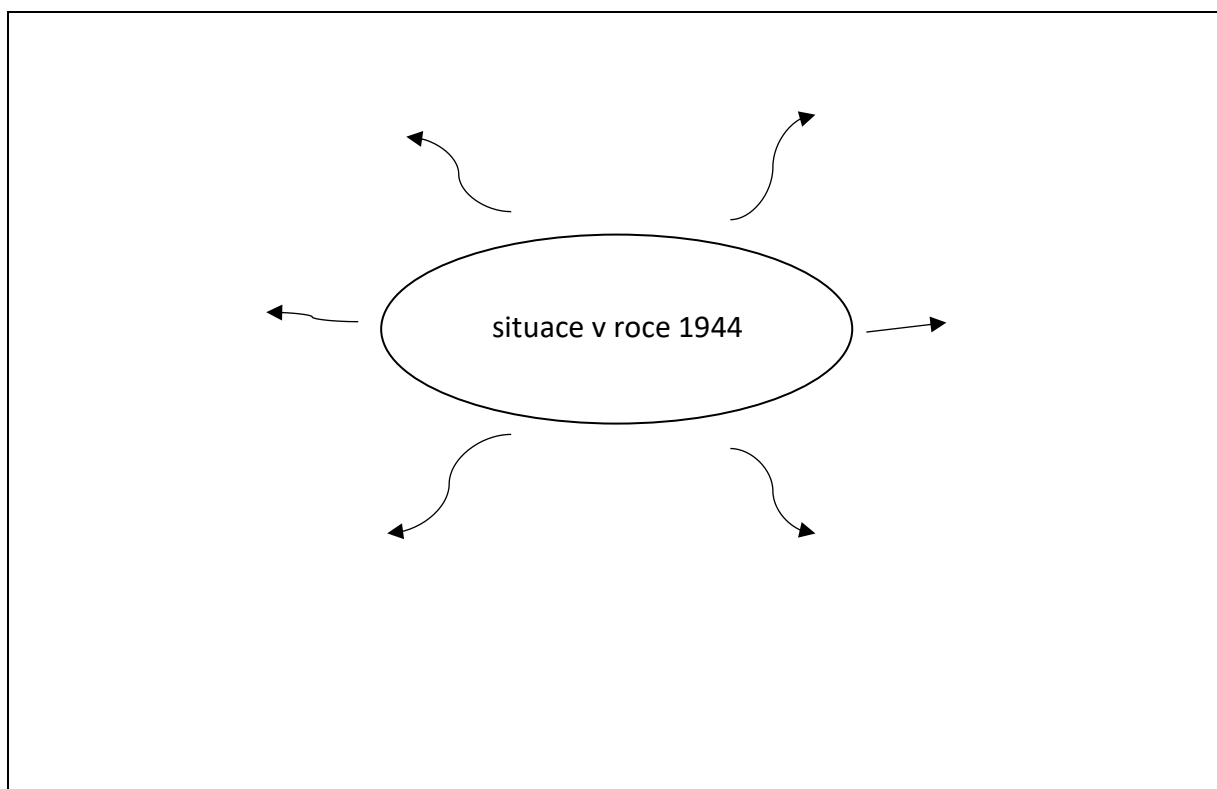
1. Zamysleme se nad názvem knihy. Co vás napadne, když se řekne **labyrint**?
Nápady si zaznamenejte.

2. V knize se **prolínají příběhy** z roku 1944 a z roku 2018. Do bublin zkuste přiřadit slova a slovní spojení z nabídky: *2. světová válka, pevnost Terezín, židovské ghetto, Marek si posvítíl telefonem, Pavlův deník, půda domu, vlak z Prahy do Bohušovic nad Ohří, Fanda jde do šlojsky.*

Do středu запиšte slovní spojení, která mohla zaznít v příběhu r. 1944 i v roce 2018? Svůj výběr zdůvodněte.

3. **Co víme o situaci v roce 1944?** V jaké podobě existovalo Československo? Jak se promítl pátý válečný rok do života lidí? Načrtněte si myšlenkovou mapu, zaznamenejte do ní informace, které máte v tuto chvíli k dispozici.

Možná potřebujete k období další informace, můžete je čerpat z následujících úkolů.

4. Časová přímka – pokuste se přiřadit na chronologickou přímku události druhé světové války:

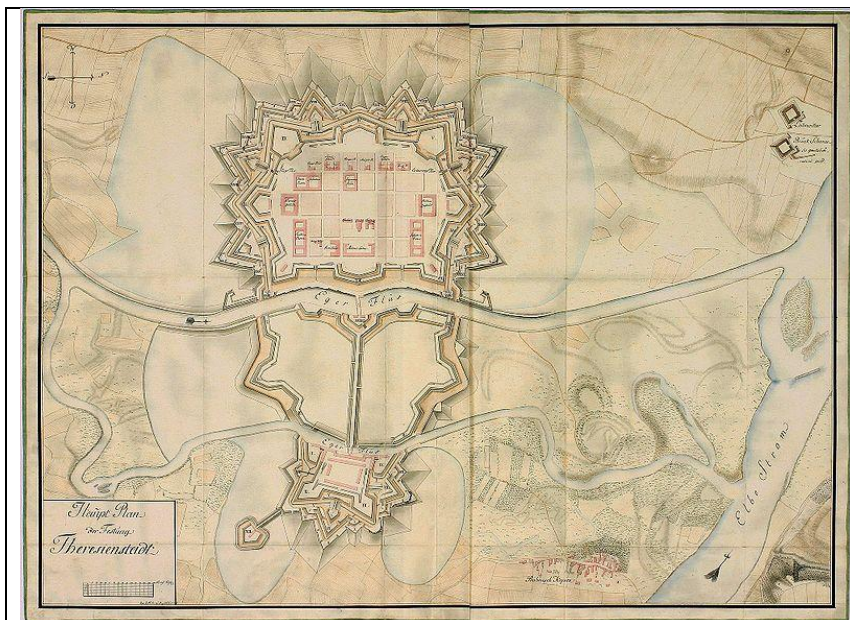
- a) Nástup Adolfa Hitlera k moci
- b) Začátek druhé světové války
- c) Konec druhé světové války – kapitulace německých vojsk
- d) Atentát na zastupujícího říšského protektora Heydricha
- h) Norimberské zákony – základní prostředek, na jehož základě byla prováděna nacistická rasová diskriminace a genocida v Německu a jím okupovaných zemích před a v období druhé světové války
- i) Zřízení židovského ghetta v Hlavní pevnosti Terezín
- j) Mnichovská dohoda – rozbití Československa a odstoupení pohraničí Hitlerovi
- k) Poslední transport z Terezína

30. ledna 1933	
15. září 1935	
30. září 1938	
1. září 1939	
24. listopadu 1941	
27. května 1942	
28. října 1944	
8. května 1945	

Do časové přímky si později můžete vepsat také události popsané v knize, nebo události, které se týkaly vaší rodiny a které znáte z vyprávění, ze školy nebo dalších zdrojů.

5. Co bylo ghetto Terezín?

Od konce roku 1941 přistoupili nacisté k deportaci židovských obyvatel z okupovaného území do ghetta – koncentračního tábora, které zřídili v pevnosti Terezín (pevnost z doby Josefa II. pojmenovaná podle matky, císařovny Marie Terezie). Kromě ghetta sloužila Malá pevnost za 2. světové války také jako vězení.

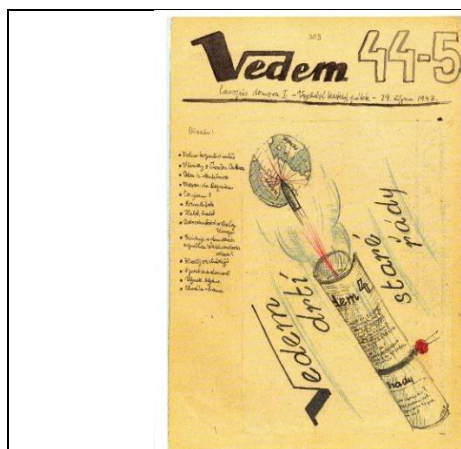
Mapa pevnosti. Zdroj: <https://commons.wikimedia.org/>

Terezín na mapě ČR. Zdroj: www.terezin.cz

V ghettu byly v letech 1941–1945 shromažďováni obyvatelé židovského původu z Protektorátu Čechy a Morava, ale také z dalších okupovaných zemí Evropy (Německo, Nizozemí, Dánsko, Maďarsko).

V terezínském ghettu byly také tisíce dětí a židovská samospráva se snažila jim situaci pokud možno ulehčit. Čas bez rodin a domova pomáhaly dětem přestát pravidelné denní činnosti a zapojení do života v jednotlivých Domovech (heim). Přes zákaz nacistů probíhalo tajné vyučování a učitelé i vychovatelé se dětem věnovali. V terezínském ghettu vznikalo několik časopisů, například **Vedem**. Časopis psali, redigovali a ilustrovali výhradně chlapci mezi dvanácti a patnácti lety, žijící v 1. chlapeckém domově. Více o tom najdete na internetových stránkách uvedených na konci pracovního listu.

Někteří vychovatelé s dětmi dokázali secvičit divadelní představení. V Terezíně byla provedena opera Hanse Kráasy a Adolfa Hoffmeistersa *Brundibár*, která vznikla před válkou. V roce 1943 se většina tvůrců sešla v Terezínském ghettu, kde byla opera znovu nastudována. Představení se stalo velmi populárním a bylo v letech 1943–1944 provedeno asi 55 krát. Bylo ale také zneužito nacistickou propagandou jako důkaz o idyllickém životě Židů v Terezíně.

Obálka časopisu Vedem z 29. října 1943. Zdroj: terezinskastafeta.cz

Plakát k opeře Brundibár provedené v Terezíně, 1944. Zdroj: Wikipedia

Více o tématu najdete na stránkách: <https://www.vedem-terezin.cz/>, <http://terezinskastafeta.cz/> a <https://terezinskastafeta.cz/hra/>